

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2014-06-03

U2014/3793/GV

Utbildningsdepartementet

Förberedande dansutbildning och yrkesdansutbildning

Innehållsförteckning

1. Författningsförslag.....	3
1.1 Förordning om ändring i förordningen (2011:7) om dansarutbildning.....	3
2. Inledning.....	7
3. Nuvarande dansarutbildning	7
Antagningsprocessen	8
4. Möjligheterna till antagning till senare årskurser ska utökas	9
6. Hälsoundersökning med allmänmedicinsk och ortopedisk bedömning	14
7. Ikraftträdande.....	14
8. Konsekvenser.....	15

1. Författningsförslag

1.1 Förordning om ändring i förordningen (2011:7) om dansarutbildning

Regeringen föreskriver i fråga om förordningen (2011:7) om dansarutbildning

dels att 6, 8, 15, 17, 19, 23 och 25 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen närmast efter rubriken ”Yrkesdansarutbildning” ska införas en ny paragraf, 11 a §,

dels att det i förordningen ska införas en ny paragraf, 18 a §, och närmast före 11 a § respektive 18 a § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Statens skolverk får meddela föreskrifter om kursplan och kunskapskrav för ämnet dans för årskurs 4–9. Skolverket får även meddela föreskrifter om bedömningsgrunder för de färdighetsprov som ska utgöra grund för antagning till *den* förberedande *dansarutbildningen* i *dels* årskurs 4–6, *dels* årskurs 7–9. När det gäller antagning till årskurs 7–9 får Skolverket också meddela föreskrifter om kompletterande moment och bedömningsgrunder för de momenten.

Statens skolverk får meddela föreskrifter om kursplan och kunskapskrav för ämnet dans för årskurs 4, 5, 6, 7, 8 och 9. Skolverket får även meddela föreskrifter om bedömningsgrunder för de färdighetsprov som ska utgöra grund för antagning till förberedande *dansarutbildning* i årskurs 4, 5, 6, 7, 8 och 9. När det gäller antagning till årskurs 7, 8 och 9 får Skolverket också meddela föreskrifter om kompletterande moment och bedömningsgrunder för de momenten.

8 §²

Till *en* förberedande *dansarutbildning* i årskurs 4–6 får bara de elever antas som vid färdighetsprov i dans inför jury

Till *den* förberedande *dansarutbildningen* i årskurs 4–6 får bara de elever antas som vid färdighetsprov i dans inför jury

¹ Senaste lydelse 2013:527.

² Senaste lydelse 2013:527.

uppvisat godtagbara förut- uppvisat godtagbara förut-
sättningar att tillgodogöra sig sättningar att tillgodogöra sig
utbildningen. För antagning krävs utbildningen. För antagning krävs
dessutom en godkänd dessutom en godkänd
hälsundersökning enligt 23 §. hälsundersökning enligt 23 §.

En eller flera nya antagningar ska genomföras till den förberedande dansarutbildningen i årskurs 7–9. Ett beslut om att anta en elev ska grundas på färdighetsprov i dans inför jury. Även kompletterande moment får beaktas. Endast de elever som vid en samlad bedömning uppvisat godtagbara förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen får antas. För antagning krävs dessutom en godkänd hälsundersökning enligt 23 §.

Om det finns plats på utbildningen får nya antagningar enligt första och andra stycket genomföras till senare årskurser än årskurs 4 respektive årskurs 7.

11 a §

Nationella profiler

Inom yrkesdansarutbildningen ska det finnas särskilt profilerade utbildningsvägar (nationella profiler). De nationella profilerna är klassisk balett och modern dans.

15 §

Statens skolverk får meddela Statens skolverk får meddela
föreskrifter om innehåll och föreskrifter om innehåll och
examensmål för yrkesdans- examensmål för *de nationella*
profilerna inom yrkesdans-
utbildningen, bedömningsgrunder bedömningsgrunder
för de färdighetsprov som ska för de färdighetsprov som ska
utgöra grund för antagning samt utgöra grund för antagning samt
ämneshöjningar och kunskapskrav för ämneshöjningar och kunskapskrav för
dansämnen. dansämnen.

17 §

För behörighet till yrkesdansarutbildning krävs förutom det som följer av 16 kap. 29, 30, 32 och 33 §§ skollagen (2010:800)

- godkänd hälsundersökning enligt 23 §, och	- godkänd hälsundersökning enligt 23 §, och
- godkänt färdighetsprov i dans.	- godkänt färdighetsprov i <i>klassisk balett eller modern dans</i> .

18 a §

Antagning vid senare tidpunkt

Om det finns plats på utbildningen får nya antagningar genomföras till yrkesdansarutbildning som börjar det andra eller tredje läsåret.

19 §

En elev som påbörjat yrkesdansarutbildning har rätt att fullfölja utbildningen enligt 16 kap. 37 § skollagen (2010:800) <i>bara under förutsättning att eleven av rektorn bedöms ha förutsättningar att nå målet för en sådan utbildning.</i>	En elev som påbörjat <i>en nationell profil inom yrkesdansarutbildningen</i> har rätt att fullfölja utbildningen enligt 16 kap. 37 § skollagen (2010:800) <i>om inte annat följer av 20 §.</i>
---	--

23 §³

En elev får <i>inte</i> antas till dansarutbildning om <i>inte en läkare eller fysioterapeut bedömt att eleven kan genomföra utbildningen utan uppenbar risk för skada på elevens hälsa eller utveckling.</i>	En elev får antas till dansarutbildning <i>bara</i> om eleven <i>efter en hälsoundersökning, som innehållit både en allmänmedicinsk och en ortopedisk bedömning, har bedömts kunna genomföra utbildningen utan uppenbar risk för skada på elevens hälsa eller utveckling.</i>
---	---

25 §

Bestämmelserna i 16 kap. 35 § skollagen (2010:800) om ansökan gäller inte yrkesdansarutbildning.

³ Senaste lydelse 2013:1155.

Ansökan om att antas till förberedande dansutbildning i årskurs 4 respektive årskurs 7 samt till yrkesdansutbildning ska ges in till rådet för dansutbildning senast vid den tidpunkt som rådet bestämmer.

Ansökan om att antas till förberedande dansutbildning samt till en profil inom yrkesdansutbildningen ska ges in till rådet för dansutbildning senast vid den tidpunkt som anges på Statens skolverks hemsida.

Statens skolverk får meddela föreskrifter om ansökan.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2015.

2. Inledning

Denna promemoria har utarbetats inom Utbildningsdepartementet och innehåller förslag om ändrade regler för antagning till dansarutbildning samt förslag till ändring när det gäller den hälsoundersökning som en elev måste genomgå för att få antas till en dansarutbildning. Förslagen innebär ändringar i förordningen (2011:7) om dansarutbildning.

3. Nuvarande dansarutbildning

I enlighet med regeringens proposition Ett steg framåt – en ny dansarutbildning (prop. 2010/11:19) infördes en dansarutbildning bestående av en förberedande dansarutbildning i årskurserna 4–9 i grundskolan och en yrkesdansarutbildning i gymnasieskolan. Bestämmelser om dansarutbildning finns i förordningen om dansarutbildning som trädde i kraft den 1 februari 2011.

Enligt den förordningen ska förberedande dansarutbildning syfta till att erbjuda eleverna utbildning och träning i sådan teknisk färdighet och konstnärlig uttrycksförmåga i dans att de ges förutsättningar att antas till och genomföra yrkesdansarutbildning i gymnasieskolan (2 §). Yrkesdansarutbildningen ska syfta till att erbjuda eleverna en yrkesutbildning i klassisk balett och modern dans. Målet är att den elev som fullföljer utbildningen ska kunna uppvisa sådana färdigheter att eleven blir anställningsbar på nationella och internationella dans- och balettscener (12 §).

Ansökan och antagning till den förberedande dansarutbildningen i årskurserna 4–9 i grundskolan görs i dag vid två tillfällen, inför årskurs 4 och inför årskurs 7 (25 §). Elever som antagits till årskurs 4 har rätt att fullfölja utbildningen till och med årskurs 6 och elever som antagits till årskurs 7 har rätt att fullfölja utbildningen till och med årskurs 9. Till den förberedande dansarutbildningen i årskurserna 4–6 får bara de elever antas som vid färdighetsprov i dans inför jury uppvisat godtagbara förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Till den förberedande dansarutbildningen i årskurserna 7–9 ska ett beslut om att anta en elev grundas på färdighetsprov i dans inför jury, men även kompletterande moment får beaktas. Endast de elever som vid en samlad bedömning uppvisat godtagbara förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen får antas. För antagningsomgångarna till både årskurserna 4–6 respektive 7–9 krävs dessutom en godkänd hälsoundersökning, dvs. att eleven bedöms kunna genomföra utbildningen utan uppenbar risk för skada på elevens hälsa eller utveckling. En sådan bedömning ska göras av en läkare eller en fysioterapeut.

Föreskrifter om kursplan och kunskapskrav för ämnet dans i årskurserna 4–9 meddelas av Skolverket (SKOLFS 2011:13) som även meddelar föreskrifter om bedömningsgrunder för de färdighetsprov som ska utgöra grund för antagning till den förberedande dansarutbildningen i dels årskurserna 4–6, dels årskurserna 7–9 (SKOLFS 2011:12). När det gäller antagning till årskurserna 7–9 meddelar Skolverket också föreskrifter om kompletterande moment och bedömningsgrunder för de momenten (bemyndigande finns i 6 § förordningen om dansarutbildning).

När det gäller yrkesdansarutbildning i gymnasieskolan görs ansökan och antagning inför första läsåret i gymnasieskolan (25 §). En elev som påbörjat yrkesdansarutbildning har rätt att fullfölja den under förutsättning att han eller hon bedöms ha förutsättningar att nå målet för en sådan utbildning (19 §). För behörighet till yrkesdansarutbildning krävs, förutom det som följer av vissa bestämmelser i skollagen (2010:800) om behörighet till gymnasieskolan, godkänd hälsoundersökning och godkänt färdighetsprov i dans (17 §).

Frågor om behörighet, mottagande, urval och antagning till dansarutbildning hanteras av rådet för dansarutbildning (26 §). Rådet består av representanter för det professionella dansarlivet, dansarutbildningar och andra utbildningar. Rådet har också i uppgift att bidra till uppföljning och utveckling av kvaliteten i utbildningen (21 § förordningen [2011:555] med instruktion för Statens skolverk).

Skolverket meddelar föreskrifter om innehåll i och examensmål för yrkesdansarutbildning, bedömningsgrunder för de färdighetsprov som ska utgöra grund för antagning samt ämnesplaner och kunskapskrav för dansämnena (SKOLFS 2011:12 och SKOLFS 2011:13, bemyndigande finns i 15 § förordningen om dansarutbildning).

Förberedande dansarutbildning anordnas för närvarande på Kungliga svenska balettskolan i Stockholms kommun, Svenska Balettskolan i Göteborgs kommun och Christinaskolan i Piteå kommun. Den riksrekryterande yrkesdansarutbildningen anordnas vid Kungliga Svenska Balettskolan i Stockholms kommun. Höstterminen 2013 gick omkring 210 elever på den förberedande dansarutbildningen och omkring 50 elever på yrkesdansarutbildningen.

Antagningsprocessen

Rådet för dansarutbildning planerar och genomför färdighetsproven till den förberedande dansarutbildningen och till yrkesdansarutbildningen (26 §). Rådet ska årligen anordna färdighetsprov i dans på varje ort där utbildningen bedrivs. Rådet utser den jury som ska svara för bedömningarna av färdighetsproven. Elever från hela landet ska tas emot till dansarutbildning.

Av en redovisning från Skolverket (U2013/6092/GV) framgår att rådet för dansarutbildning beslutar om färdighetsprovets utformning med tidigare års erfarenhet och utvärderingar av antagningsprocessen som underlag. Datum för sista ansökan till dansarutbildningen beslutas av rådet efter samråd med de skolor som anordnar utbildningen. För ansökan till dansarutbildningen hösten 2013 fastställdes datumet till den 1 februari 2013. I oktober 2012 publicerade rådet sista datum för ansökan på Skolverkets hemsida.

Under perioden februari till och med mars 2013 genomförde rådet färdighetsprov i Stockholm, Göteborg och Piteå. Ett färdighetsprov består av en serie provomgångar som är utformade som lektioner i grupp under ledning av en danspedagog. Efter varje provomgång gallras ett antal sökande bort. I början av mars 2013 beslutade rådet om antagning till den förberedande dansarutbildningen samt om preliminär antagning till yrkesdansarutbildningen. Rådet beslutade om slutlig antagning till yrkesdansarutbildningen i juni, efter att sökandenas behörighet prövats.

Om rådet för dansarutbildning bedömer att en sökande har synnerliga skäl kan han eller hon få möjlighet att göra sitt färdighetsprov vid senare tidpunkt. En extra provdag för dessa sökande anordnades i Stockholm i början av juni 2013 som avsåg utbildningen vid alla tre orterna. Vid det extra provtillfället fanns platser till samtliga sökande som beviljats möjlighet att göra sitt färdighetsprov senare.

4. Möjligheterna till antagning till senare årskurser ska utökas

Förslag: Rådet för dansarutbildning får genomföra nya antagningar till den förberedande dansarutbildningen till senare årskurser än årskurs 4 respektive årskurs 7 om det finns plats på utbildningen. Rådet får även genomföra nya antagningar till yrkesdansarutbildning som börjar det andra eller tredje läsåret i gymnasieskolan om det finns plats på utbildningen.

Statens skolverk får meddela föreskrifter om bedömningsgrunder för de färdighetsprov som ska utgöra grund för antagning till den förberedande dansarutbildningen i årskurs 4, 5, 6, 7, 8 och 9.

Skälen för förslaget: Skolverket framhåller i flera redovisningar (U2012/5487/GV och U2013/6092/GV) att det är önskvärt att anta elever till andra årskurser än till årskurs 4, årskurs 7 och första läsåret i gymnasieskolan. Sådana synpunkter har förts fram såväl av de skolor som anordnar dansarutbildning som av dansprofessionen. Skälet till den uppfattningen är att den nuvarande ordningen riskerar att utestänga talanger som skulle kunna vara tillräckligt bra för att passa på utbildningen. Skolverket anser därför att det vore bra om det finns möjlighet att göra kompletterande antagningar till senare årskurser i mån av plats. En förutsättning är dock, enligt Skolverket, att antalet elever

inte överstiger de ramar för antalet utbildningsplatser som staten avtalat om med de huvudmän som bedriver dansarutbildning och att den extra antagningen kan organiseras inom nuvarande ekonomiska ramar. Av Skolverkets redovisning framgår vidare att antalet utbildningsplatser överstiger antalet antagna elever och att det varje år sker avhopp från såväl den förberedande dansarutbildningen i årskurserna 4–9 som från yrkesdansarutbildningen i gymnasiet.

Utökade möjligheter till antagning till senare årskurser kan förbättra förutsättningarna för att kontinuerligt kunna rekrytera talanger till dansarutbildningarna. Det kan exempelvis ge elever som vid en viss antagning inte bedömts ha förmåga att klara av utbildningen, men som därefter haft en snabb positiv utveckling, möjlighet att antas vid påföljande års antagning. Att möjliggöra nya antagningar kan också stärka huvudmännens förutsättningar att använda resurserna för dansarutbildningarna på ett effektivt sätt genom att kunna fylla tomma platser, t.ex. om elever hoppat av utbildningen.

En möjlighet för rådet för dansarutbildning att genomföra nya antagningar till förberedande dansarutbildning vid senare tidpunkt än årskurs 4 respektive årskurs 7, om det finns plats på utbildningen, bör därför införas. Förutsättningarna för antagning till senare årskurser bör vara desamma som för antagning till årskurs 4 respektive årskurs 7. Det innebär att endast de elever som vid färdighetsprov i dans inför jury uppvisat godtagbara förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen på den tilltänkta nivån och som genomgått en godkänd hälsoundersökning får antas (se 8 § förordningen om dansarutbildning). Även vid antagning till senare årskurser än till årskurs 4 respektive årskurs 7 kommer den sökande alltså att bedömas utifrån de bedömningsgrunder som gäller för den sökta årskursen. Några bedömningsgrunder finns dock inte för andra årskurser än 4 och 7. Skolverket bör därför ges rätt att meddela föreskrifter om bedömningsgrunder för samtliga aktuella årskurser, dvs. årskurs 4, 5, 6, 7, 8 och 9.

När det gäller yrkesdansarutbildning på gymnasial nivå ska den vara en elitutbildning med höga krav på kvalitet. Målsättningen är att de som avslutar utbildningen ska stå sig i internationell konkurrens och vara anställningsbara inom professionell dans (prop. 2010/11: 19 s. 14). På gymnasial nivå kan det dock vara svårt för en elev att uppnå målen för en yrkesdansarexamen om antagning görs vid senare tidpunkt än början av utbildningen, dvs. senare än till det första läsåret i gymnasieskolan. Möjligheten att göra en sådan antagning om det finns plats på utbildningen bör dock ändå finnas, dels för att lediga utbildningsplatser efter eventuella avhopp från utbildningen ska kunna fyllas, dels för att elever som exempelvis påbörjat sin utbildning i ett annat land ska ha möjlighet att söka sig till Sverige för att avsluta sin utbildning här. Det senare ligger också i linje med ambitionen om en internationaliserad yrkesdansarutbildning av internationell klass. Sökande från utlandet kan

om de vid färdighetsprov visar godtagbara förutsättningar validera de teoriämnen som krävs och göra provning för de dansämnena som saknas.

Det bör därför även för yrkesdansarutbildningen införas en möjlighet för rådet för dansarutbildning att genomföra antagningar till utbildning som börjar det andra eller tredje läsåret i gymnasieskolan, om det finns plats på utbildningen. Det är dock bara sökande som uppfyller kraven för antagning till yrkesdansarutbildningen som bör få antas (se 17 § förordningen om dansarutbildning). Det innebär bl.a. att en sökande inför jury måste uppvisa godtagbara förutsättningar för att kunna tillgodogöra sig utbildningen på den tilltänkta nivån och att eleven bedöms kunna genomföra utbildningen utan uppenbar risk för skada på elevens hälsa eller utveckling. Det innebär vidare att den som ansöker om antagning till yrkesdansarutbildning som börjar det andra eller tredje läsåret i gymnasieskolan kommer att bedömas utifrån de bedömningsgrunder som gäller för respektive årskurs. Eftersom Skolverket redan har rätt att meddela föreskrifter om bl.a. bedömningsgrunder för de färdighetsprov som ska utgöra grund för antagning till yrkesdansarutbildning behövs inget nytt bemyndigande för detta (se 15 § förordningen om dansarutbildning).

Om det finns lediga platser att söka på den förberedande dansarutbildningen eller inom yrkesdansarutbildningen är det viktigt att det kommer till allmänhetens kännedom. Antagningen till sådana platser bör kunna fungera på samma sätt som vid ordinarie antagning (se avsnitt 3). Det innebär att rådet för dansarutbildning på Skolverkets hemsida bör informera om datum för sista ansökan till senare årskurser, samt om tidpunkt och plats för färdighetsprov till sådan antagning. Rådet kan därutöver även använda andra lämpliga kanaler för denna information.

5. Nationella profiler och ändrad antagning till yrkesdansarutbildning

Förslag: I stället för en samlad yrkesutbildning i klassisk balett och modern dans, ska eleverna erbjudas en yrkesutbildning i dans med särskilt profilerade utbildningsvägar (nationella profiler). De nationella profilerna ska vara klassisk balett och modern dans. Ett av behörighetskraven till yrkesdansarutbildning begränsas så att det ska vara tillräckligt att sökanden uppvisar godkänd färdighet i klassisk balett eller i modern dans. Den som ansöker om att antas till yrkesdansarutbildning ska i sin ansökan ange profil inom utbildningen.

Statens skolverks bemyndigande att meddela föreskrifter för yrkesdansarutbildningen ska ändras så att det anpassas till de nationella profilerna.

Bedömning: Tidigare uttalanden i propositionen Ett steg framåt – en ny dansarutbildning (prop. 2010/11:19) om inriktningar inom yrkesdansarutbildningen ska inte längre gälla.

Skälen för förslaget och bedömningen: Dagens yrkesdansutbildning är en sammanhållen yrkesdansutbildning med möjlighet till specialisering inom klassisk balett eller modern dans. Den sammanhållna utbildningen kommer till uttryck i förordningen för dansutbildning genom att det föreskrivs att yrkesdansutbildningen ska syfta till att erbjuda en yrkesutbildning i klassisk balett och modern dans. Målet för utbildningen är enligt förordningen att den elev som fullföljer utbildningen ska kunna uppvisa sådana färdigheter att eleven blir anställningsbar på nationella och internationella dans- och balettscener (12 §). I Skolverkets föreskrifter om examensmål för yrkesdansutbildningen i gymnasieskolan anges också att utbildningen ska leda till att eleverna på en avancerad nivå utvecklar en hög dansteknisk kvalitet inom både klassisk balett och modern nutida dans (SKOLFS 2011:14). I Skolverkets föreskrifter om bedömningsgrunder för de färdighetsprov som ska utgöra grund för antagning till yrkesdansutbildningen i gymnasieskolan anges vidare förmågor som är specifika för såväl klassisk balett som modern dans. När det gäller de fysiska förutsättningarna utgör t.ex. förmågan för flickor att stå i tåsko med rak linje genom fot-, knä- och höftled en del av bedömningsgrunderna för färdighetsprov för antagning till utbildningen (bilaga 3 till SKOLFS 2011:12).

Vid antagning till yrkesdansutbildningen bedöms således sökandens förmåga att klara av utbildningen som helhet, vilket innebär att han eller hon måste behärska både klassisk balett och modern dans på en hög nivå. Detta har gjort att få sökande har nått upp till den nivå som krävs på utbildningen, samt att antalet antagna som vill specialisera sig mot modern nutida dans har minskat påtagligt.

En yrkesdansutbildning med två skilda inriktningar, mot klassisk balett respektive modern dans, övervägdes i propositionen Ett steg framåt – en ny dansutbildning (prop 2010/11:19). Som skäl mot en uppdelad utbildning anfördes att en sådan organisering av yrkesdansutbildningen inte främjar elevernas anställningsbarhet på nationella och internationella balettscener, där krav ställs både på bredd och spets. Dessutom anfördes att en skarp tudelning redan på skolnivå i två skilda inriktningar, mot klassisk balett respektive modern dans, motverkar ett gott framtida samarbetsklimat mellan yrkesutövande moderna och klassiska dansare.

I Skolverkets slutredovisning av uppdraget om kurs- och ämnesplaner för dans inom dansutbildningen och förberedelse av inrättande av rådet för dansutbildning, m.m. (U2010/5866/G) konstaterade Skolverket att modellen med en sammanhållen yrkesdansutbildning är omstridd inom dansprofessionen och även inom rådet för dansutbildning. Den positiva respons på förslaget om en sammanhållen utbildning som inledningsvis uttrycktes i remissvar och inom rådet för dansutbildning har därefter bytts till en mer negativ inställning. Komplikationer har uppstått, främst när det gäller antagningen av elever. Det har sedan den

sammanhållna utbildningen infördes visat sig att specialiseringen mot klassisk balett har blivit dominerande.

Skolverket har på grund av ovanstående kommit in med en skrivelse till Utbildningsdepartementet med förslag som innebär att två nationella inriktningar på yrkesdansutbildningen inrättas (U2013/1764/GV). I arbetet med skrivelsen har myndigheten inhämtat synpunkter från institutioner och organisationer verksamma inom dansprofessionen. Samtliga tillfrågade, däribland rådet för dansutbildning, var eniga om att inriktningar inom yrkesdansutbildningen bör inrättas, en mot klassisk balett och en mot modern dans. Som främsta skäl för detta anförs att den samlade antagningen till utbildningen riskerar att utesluta talanger. Två inriktningar kan understryka inriktningarnas likvärdighet och minskar risken för att antagningen snedvrids på någon av de respektive uttrycksformernas bekostnad. Ett fruktbart utbyte mellan klassisk balett och modern dans kan också främjas av att utbyte sker mellan två självständiga inriktningar som står på egen grund. Med två nationella inriktningar kan, enligt Skolverket, ansökan göras till respektive uttrycksform.

Att färdighetsproven syftar till att fastställa sökandens förmåga att klara av utbildningen som helhet innebär att han eller hon måste behärska såväl klassisk balett som modern dans. Eftersom det estetiska formspråket och de fysiska och anatomiska kraven ser olika ut för de två uttrycksformerna utestänger färdighetsproven sökande som inte har förutsättningar att nå elitnivå inom både klassisk balett och modern dans. Sökande som inte bedöms ha förutsättningar att behärska moment i den klassiska baletten på ett önskvärt sätt, som t.ex. tåspets för kvinnliga sökande, riskerar att inte bli antagna även om de har stor talang inom modern dans.

Det bör därför i stället för en samlad yrkesdansutbildning införas två särskilt profilerade utbildningsvägar (nationella profiler), en mot klassisk balett och en mot modern dans inom utbildningen. Tidigare uttalanden i propositionen Ett steg framåt – en ny dansutbildning (prop. 2010/11:19) om inriktningar inom yrkesdansutbildningen bör således inte längre gälla. För behörighet till yrkesdansutbildning, när det gäller färdighetsprov i dans, föreslås att det ska vara tillräckligt att sökanden uppvisar godkänt färdighetsprov i klassisk balett eller i modern dans. Vidare föreslås att den som ansöker om att antas till yrkesdansutbildning redan i ansökan ska ange vilken profil som ansökan avser. Som följd av detta föreslås att Skolverkets bemyndigande för yrkesdansutbildningen ändras så att det anpassas till de nationella profilerna. Vidare föreslås ändringar av bestämmelsen om rätt att fullfölja utbildningen i 19 § som innebär dels en konsekvensändring, dels att rätten att fullfölja utbildningen ska gälla om inte annat följer av 20 §. Enligt 20 § får rektor besluta att avskilja en elev från yrkesdansutbildningen om eleven saknar förutsättningar att nå målet för utbildningen.

6. Hälsoundersökning med allmänmedicinsk och ortopedisk bedömning

Förslag: Den hälsoundersökning som en elev måste genomgå för att få antas till dansarutbildning ska innehålla både en allmänmedicinsk och en ortopedisk bedömning.

Skälen för förslaget: Såväl den förberedande dansutbildningen som yrkesdansarutbildningen är mycket krävande elitutbildningar. Enligt nuvarande reglering får en elev därför inte antas till dansarutbildning om inte en läkare eller en fysioterapeut bedömt att eleven kan genomföra utbildningen utan uppenbar risk för skada på elevens hälsa eller utveckling (23 § förordningen om dansarutbildning).

Statens Skolverk har i flera redovisningar uttryckt uppfattningen att hälsoundersökningen bör innehålla både en allmänmedicinsk bedömning och en ortopedisk bedömning (U2012/5487/GV och U2013/6092/GV). Om den ortopediska bedömningen kompletteras med en allmänmedicinsk bedömning kan även exempelvis hjärtfel och diabetes upptäckas, problem som om de förblir oupptäckta kan äventyra elevens hälsa.

Eftersom det i dag inte uppställs något krav på att hälsoundersökningen ska göras av en läkare innebär det i praktiken att det är tillräckligt att en elev endast genomgår en ortopedisk undersökning av en fysioterapeut. Det har också framkommit att så har skett vid några skolor. Det är naturligtvis inte önskvärt att hälsoproblem som kan innebära en uppenbar risk för skada på en elevs hälsa eller utveckling kan förbli dolda. Det är angeläget att elever som antas till dansarutbildning även har genomgått en allmänmedicinsk bedömning.

Därför föreslås att en elev bara får antas till dansarutbildning om eleven efter en hälsoundersökning som innehållit både en allmänmedicinsk bedömning av en läkare och en ortopedisk bedömning av en fysioterapeut eller läkare har bedömts kunna genomföra utbildningen utan uppenbar risk för skada på elevens hälsa eller utveckling.

7. Ikraftträdande

Förslag: Ändringarna i förordningen om dansarutbildning ska träda i kraft den 1 januari 2015.

Skälen för förslaget: De bestämmelser som föreslås i denna promemoria bör träda i kraft så fort som möjligt med hänsyn till att Statens skolverk behöver tid för att kunna anpassa styrdokumentet och i övrigt vidta de åtgärder som krävs för att förslagen ska kunna genomföras. Det är också viktigt att såväl rådet för dansarutbildning som huvudmännen får den tid som fordras för att anpassa sin verksamhet till de nya villkoren och

informera om de nya möjligheterna som den föreslagna förändringen medför. Det är också viktigt att de som vill söka dansarutbildningen i god tid kan ta del av information om utbildningen så att de kan göra ett övervägt val. Därför bör bestämmelserna om förändringarna i dansarutbildningen träda i kraft den 1 januari 2015.

8. Konsekvenser

Den nya antagningsprocessen samt den utökade hälsoundersökningen bedöms kunna medföra något ökade kostnader, men dessa beräknas kunna rymmas inom nuvarande budgetram. I övrigt bedöms förslagen inte medföra några ökade kostnader för staten eller huvudmännen. Förslagen bedöms inte heller ha några konsekvenser för jämställdheten.

Enligt barnkonventionens artikel 3 ska barnets bästa komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn. De föreslagna förändringarna i denna promemoria syftar till att justera den förberedande dansarutbildningen och yrkesdansarutbildningen i linje med elevernas bästa. Den föreslagna förändringen i hälsoundersökningen syftar till att i större utsträckning än i dag kunna upptäcka hälsoproblem som innebär att en dansarutbildning skulle kunna innebära en risk för skada på elevens hälsa eller utveckling. Den förändring som innebär att sökande i mån av plats även ska kunna antas till senare årskurser än årskurs 4 och årskurs 7 på den förberedande dansarutbildningen samt det första läsåret på yrkesdansarutbildningen görs i syfte att kunna anta fler intresserade elever till dansarutbildning. Även ändringarna avseende nationella profiler på yrkesdansarutbildningen görs i syfte att möjliggöra att fler intresserade elever ska kunna antas till yrkesdansarutbildning.